

	Aukra kommune	Arkivsak: 2017/352-102
		Arkiv: 141
		Saksbeh: Kjell Lode
		Dato: 13.12.2018

Saksframlegg

Utv.saknr.:	Utval:	Møtedato:
12/19	Formannskapet	28.01.2019
11/19	Kommunestyret	05.02.2019

Kommuneplan for Aukra, samfunnsdelen 2019 - 2030, til godkjenning

Rådmannen si tilråding:

Aukra kommunestyre viser til plan- og bygningslova § 11-15 og godkjenner kommuneplanen sin samfunnsdel 2019 – 2030 slik denne går fram av plandokumentet vedlagt saka.

Saksprotokoll i Formannskapet - 28.01.2019

Behandling

Tilrådinga frå rådmannen vart samrøystes vedtatt

Innstilling frå formannskapet:

Aukra kommunestyre viser til plan- og bygningslova § 11-15 og godkjenner kommuneplanen sin samfunnsdel 2019 – 2030 slik denne går fram av plandokumentet vedlagt saka.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 05.02.2019

Behandling

Heidi Løklingholm sette fram følgjande forslag

Framlegg 1.

Side 18, kapittel 5.6

Slik vil vi ha det , nest siste punkt.

- «Kommunen skal hjelpe innbyggjarane til å finne fram til og bruke digitale tenester som kommunen pålegg innbyggjarane å bruke.»

**Vi stryker siste del av setning: som kommunen pålegg innbyggjarane å bruke.
Framlegg til punkt blir slik:**

- Kommunen skal hjelpe innbyggjarane til å finne fram til og bruke digitale tenester .

Framlegg 2.

Side 19, kapittel 5.7 avsnitt 2.

« Aukra kommune skal være ein attraktiv arbeidsgjevar for godt kvalifiserte og høgt utdanna søkarar.»

Vert endra til:

Aukra kommune skal være ein attraktiv arbeidsgjevar for godt kvalifiserte søkarar med rett utdanning for arbeidet.

Framlegg 3.

Side 21, punkt 5.9 Siste setning på nest siste avsnitt på side 21.

« For sikker matforsyning i framtida er det viktig å ta vare på jordbruksareala i dag og ha tanke for kvar utviding kan skje utan for stor skade på naturmangfaldet.»

Vert endra til:

« For sikker matforsyning i framtida er det viktig å ta vare på dyrka og dyrkbar jord. Det må finnast gode alternative areal til nedbygging av jordbruksareal.»

Helge Kjøll (KRF) sette fram følgjande forslag

Forslag til pkt. 5.2 side 12 i samfunnsplana – Attraktiv kommune

Slik vil vi ha det:

Sentrumsutvikling på Gossen og i Julsundet/bumiljø

Slik gjer vi det:

Nytt kulepunkt:

- Identitetsbygging i forhold til å knytte heile kommunen saman

Forslag til pkt. 5.5 i samfunnsplana – Aukra i regionen

Slik gjer vi det

Nytt kulepunkt:

- Vidareføre arbeidet som er lagt ned gjennom Øyriket i Romsdal

Forslag til pkt. 5.7 side 19 i samfunnsplana – Kompetanse, medarbeidarar, rekruttering

Slik gjer vi det:

Nytt kulepunkt:

- Legge tilrette og motivere for etter- og vidareutdanning

Side 20 (redaksjonell endring):

Endre 124 mill til 100 mill. kroner pr. år.

Katrine Rindarøy (AP) ba om gruppemøte

Det vart halde gruppemøte i 5 minutt

Helge Kjøll trekte kulepunkt 2 og 3 i sitt forslag:

Forslag til pkt. 5.2 side 12 i samfunnsplana – Attraktiv kommune

Slik vil vi ha det:

Sentrumsutvikling på Gossen og i Julsundet/bumiljø

Slik gjer vi det:

Nytt kulepunkt:

- Identitetsbygging i forhold til å knytte heile kommunen saman

Forslaget frå Heidi Løklingholm SP:

Framlegg 1 vart samrøystes vedtatt

Framlegg 2 vart samrøystes vedtatt

Framlegg 3 fall med 8 mot 13 stemmer

Forslaget frå Helge Kjøll KRF:

Kulepunkt 1 vart vart samrøystes vedtatt

Innstillinga frå formannskapet med endringane vart samrøystes vedtatt

Vedtak

Aukra kommunestyre viser til plan- og bygningslova § 11-15 og godkjenner kommuneplanen sin samfunnsdel 2019 – 2030 slik denne går fram av plandokumentet vedlagt saka.

Forslag til pkt. 5.2 side 12 i samfunnsplana – Attraktiv kommune

Slik vil vi ha det:

Sentrumsutvikling på Gossen og i Julsundet/bumiljø

Slik gjer vi det:

Nytt kulepunkt:

- Identitetsbygging i forhold til å knytte heile kommunen saman

Framlegg 1.

Side 18, kapittel 5.6

Slik vil vi ha det , nest siste punkt.

- «Kommunen skal hjelpe innbyggjarane til å finne fram til og bruke digitale tenester som kommunen pålegg innbyggjarane å bruke.»

**Vi stryker siste del av setning: som kommunen pålegg innbyggjarane å bruke.
Framlegg til punkt blir slik:**

- Kommunen skal hjelpe innbyggjarane til å finne fram til og bruke digitale tenester .

Framlegg 2.

Side 19, kapittel 5.7 avsnitt 2.

« Aukra kommune skal være ein attraktiv arbeidsgjevar for godt kvalifiserte og høgt utdanna søkarar.»

Vert endra til:

Aukra kommune skal være ein attraktiv arbeidsgjevar for godt kvalifiserte søkarar med rett utdanning for arbeidet.

Vedlegg

- 1 Kystverket
- 2 Ole Rakvåg
- 3 Norges Vassdrags- og energidirektorat
- 4 Direktoratet for mineralforvaltning
- 5 Sandøy kommune
- 6 Aukra ungdomsråd
- 7 Forsvarsbygg
- 8 Barn og unges representant
- 9 Statens vegvesen
- 10 Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- 11 Møre og Romsdal fylkeskommune
- 12 Aukra næringsforum
- 13 Plandokument, kommuneplanen sin samfunnsdel

Særutskrift: Høyringsinstansane

Bakgrunn:

Kommuneplan for Aukra, samfunnsdelen, har vore på høyring i perioden 30.10. – 12.12.2018. Det er mottatt 11 uttaler. Uttalane blir omtala og kommenterte i det følgjande.

Rådmannen har hatt som mål at plandokumentet skulle bli så kort og konsist som mogeleg. I uttalane til planen ser vi mange ønske om meir omtale av einskilde ansvarsfelt, både om kva utfordringar fagområda har og fleire mål og gjennomføringsstrategiar. Ønsket om nærare omtale kan ikkje imøtekomast generelt, men einskilde tilføyningar og endringar er tatt med. Desse bli særskild omtala seinare i saka. I vedlagte plandokument er endringane viste med raud skrift.

Om plandokumentet

I samband med høyringa innleia rådmannen eit samarbeid med EKH Grafisk, Molde for å få eit forslag til presentasjon av stoffet i form av ei trykksak. Trykksaken med planforslaget vart godt mottatt, og rådmannen vil følgje opp med trykking av den vedtekte planen. Det kom merknader til biletbruken, at denne er upersonleg. Der folk er ein del av biletet, ser vi helst ryggen av desse. Litt av grunnen til dette er at ein på tidspunktet for trykkinga ikkje tok seg tid til arbeidet med å hente inn nye bilete og naudsynte løyve til biletbruk. I den endelege versjonen av plandokumentet vil vi arbeide meir med illustrasjonane og finne meir relevante bilete. Innholdsmessig vil plandokumentet bli supplert med eit forord frå ordførar og eit samandrag. Plandokumentet er tredelt.

Første del, *Bakgrunn*, er ein omtale av lovgrunnlag og overordna mål, om nasjonale, regionale og lokale rammer og føringar for planarbeidet. I tillegg er det omtale av planprosess og medverknad. Det er gjort nærare greie for intensjonane med planarbeidet og samfunnsdelen som eit viktig politisk og administrativt styringsverktøy med tette koplingar både til kommunal planstrategi, til kommuneplanen sin arealdel, til kommunedelplanar i form av tema-, sektor- og områdeplanar, og til handlingsprogram med referanse til budsjett og økonomiplan.

Andre del, *Utviklingstrekk*, er ein presentasjon av kommunen med vekt på dimensjonerande føresetnader i form av folketal, pendling, alderssamansetning m.m.

Tredje del, *Satsingsområde, mål og strategiar*, omfattar nærare omtale av gjennomgåande perspektiv og åtte utvalde satsingsområde med mål og strategiar knytt til kvar av desse. For kvart satsingsområde er dette summert opp gjennom overskriftene *Slik vil vi ha det* og *Slik gjer vi det*. Føringar for arbeid med arealdelen blir nemnd for nokre av satsingsområda.

Klar til bruk

Med vedtak om godkjenning av samfunnsdelen, no tidleg på nyåret i 2019, får vi høve til å ordne hierarkiet av plandokument i ei logisk rekkefølge. Samfunnsdelen skal vere den overordna planen i kommunen som set rammer og mål for alt som skal gjerast. Planen blir utgangspunkt for kommuneplanen sin handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett – og for arealdelen og alle andre fagplanar som anten skal reviderast eller lagast nye. Arbeidet med handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett starter så snart årsrapport og rekneskap for 2018 er avslutta. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har i sitt høyringssvar peika på samanhengen i det kommunale planhierarkiet og at kommunen bør arbeide mot ei meir samordna rullering av dei overordna planane. Dette støtter rådmannen, og det er det vi ser for oss skal skje, når samfunnsdelen no blir godkjent. I plandokumentet er dette omtala under kapittel 1.2.

Utgreiing:

Uttalane til samfunnsdelen blir omtala i den rekkefølga dei vart mottekne.

Kystverket, Midt-Norge

Kystverket har ingen særleg merknader til utfordringane, måla og strategiane som planen legg opp til.

Ole Rakvåg

Det blir etterlyst eit satsingsområde på «næringsutvikling og verdiskaping» med bakgrunn i at folk i arbeidsfør alder vil auke i planperioden og søke arbeidsplassar lokalt. Det blir etterlyst forventningar til Aukra næringsforum som medverkande i å skape nye arbeidsplassar. Nye arbeidsplassar blir aktuelt med ny infrastruktur, Møreaksen / Kjerringsundet i tillegg til ringverknadane av Ormen Lange (Nyhamna Prosessanlegg). Rakvåg førslår ei samling av alle «Slik vil vi ha det» og «Slik gjer vi det» fremst i dokumentet.

Kommentar

Satsingsområdet som er etterlyst, er relevant. Dei 8 satsingsområda som er tatt med i planen er kome fram gjennom ein brei medverknadsprosess, og inntak av fleire satsingsområde vil gjere planen meir vidtfemnande og spreidd i høve til gjennomføring. Det finnst mål og strategiar under satsingsområda «Attraktiv kommune» og «Aukra i regionen» som er relevante i høve til næringsutvikling og verdiskaping. Det er laga eit kort samandrag av planen som blir plassert fremst i plandokumentet. Rådmannen ser det ikkje tenleg å ta med ei samling av mål og strategiar i samandraget.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

NVE har ingen merknad til planframlegget.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)

DMF peikar på at plassering av lokale massetak for uttak av bergmassar til byggeføremål vil vere positivt med tanke på reduksjon av transport og klimautslepp. Planen bør innehalde eit overslag for kor lenge eksisterande massetak kan levere massar og legge til rette for nye.

Kommentar

Under satsingsområdet «Klima og miljø» blir det lagt til eit kulepunkt om massetak for vidare oppfølging i kommuneplanen sin arealdel.

Sandøy kommune, kommunestyret

Sandøy kommunestyre er opptatt av at etablerte samarbeid mellom Aurka og Sandøy må kunne halde fram sjølv etter at Sandøy blir ein del av nye Ålesund kommune. Det blir vist til at samfunnsdelen omtaler at Aukra får ein ny posisjon aleine mellom dei nye kommunane Molde og Hustadvika, men også nye Ålesund kommune blir nabo og bør kanskje omtalast. Elles vises det konkret til samarbeida med Sandøy om legevakt og Øyriket i Romsdal. Begge samarbeidsprosjekta er Sandøy kommune interessert i å finne eit framhald for. Det bli også vist til at fergesambandet Småge – Orten – Finnøy – Sandøy – Ona er viktig og aktuelt å vidareføre som samarbeidsprosjekt.

Kommentar

Aurka kommune ønsker på generelt grunnlag å halde fram samarbeidet med nabokommunar også etter at nye kommunar er etablerte. Tingingar i samband med kommunereforma vil avgjere kva form samarbeida får. Omtale av Nye Ålesund kommune blir tatt inn saman med Nye Molde kommune og Hustadvika kommune. Samarbeidsmål er sett opp under satsingsområdet «Aukra i regionen» i høve interkommunale samarbeid og nye innbyggjarar frå Orten.

Aukra ungdomsråd

Ungdomsrådet har merknad til klima og miljø og kring barn og unge i Aukra kommune. Særleg busstilbodet på Gossen blir omtala som lite tenleg å nytte for å kome seg til og frå fritidsaktivitetar. Ungdomsrådet er nøgd med at barn og unge sine interesser er omtala som lovpålagt oppgåve. I møte om samfunnsdelen den 14.11.18 peika representantane frå ungdomsrådet på ein mangel i tabellane om folketal side 8 og 9 i plandokumentet der y-aksen ikkje hadde fått namn. Kurvene viser foketalsutvikling i tal personar.

Kommentar

Det er Møre og Romsdal fylkeskommune som administrerer busstilbodet. Samfunnsdelen har eit eige strategipunkt for utvikling av kollektivtilbodet under satsingsområdet «Attraktiv kommune». Barn og unge går elles att innafor fleire satsingsområde med mål og strategiar. Nemnde y-akse blir retta, og aksen får namn «tal personar». Rådmannen ser elles at andre tabellhovud kan få litt meir forklarande tekst.

Forsvarsbygg

Forsvaret sin aktivitet er avgrensa i Aukra kommune. Hovudaktiviteten er knytt til heimevernet og IKT-anlegg nokre få stader i kommunen. Aktiviten er ikkje nemnt i planen, men vi ber om at Forsvaret sine interesser og arealbruksbehov vert vurdert og sikra i det vidare planarbeidet, både gjennom kommuneplanen sin arealdel og gjennom tidlig dialog i reguleringsplan- og byggesaker.

Kommentar

Forsvaret har ein tydeleg plass i kommuneplanen sin arealdel og vil alltid vera med som høyringspart i planarbeid og elles som tiltakshaver i høve til mogelege byggeprosjekt. Desse interessene blir tatt i vare gjennom kommuneplanen sin arealdel og anna planarbeid der forsvaret blir berørt.

Barn og unge sin representant

Det blir vist til kommunen si lovpålagde oppgåve i høve medverknad, PBL § 5-1 og konkret etterlyst mål om:

- At barn og unges representant i plansaker skal koplast på plansakene
- At barn og unges representant for å ha reell medverknad skal koplast i prosess (og ikkje først når ei sak er ute på offentlig høyring).

Kommentar

Plan og bygningslova § 5-1 er tydeleg på kva kommunane pliktar å gjere for å sikre «aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.» Dette gjeld også tidleg involvering i planarbeid. Rådmannen ser difor ikkje grunn til å nemne eit slikt lovpålagt krav særleg i samfunnsdelen. Barn og unge er like fullt eit eige satsingsområde i samfunnsdelen. Eit konkret målpunkt (Slik vil vi ha det) er «Medverknad frå barn og unge» med strategipunkt (Slik gjer vi det) «Alle barn og unge skal verte høyrde i saker som gjeld dei» og «Alle barn og unge skal få erfaring med og skoloring i demokratiske prosessar». Slik er alt merknaden imøtekomen.

Aukra næringsforum

Aukra næringsforum har levert eit omfattande høyringssvar og har mange forslag til mål og strategiar som bør takast inn i samfunnsdelen. Stoffet er systematisk delt inn i satsingsområde, mål og strategiar for gjennomføring – mykje likt med oppbygginga av samfunnsdeldokumentet. Det fører for langt å referere alt i høyringssvaret her i saksframstillinga, men rådmannen viser til vedlegg til saka der heile høyringssvaret kan finnast.

Kommentar

Det aller meste av mål og strategiar som blir føreslege tatt inn i samfunnsdelen, finst i dokumentet frå før i ei eller anna form. Det er naturleg at næringsforumet er særleg opptatt av tilrettelegging for og støtte til næringslivet. Av konkurranseomsyn er det avgrensa kva kommunen kan gjere i høve til direkte næringsstøtte. Kommunen si oppgåve er i første rekke å legge til rette for god infrastruktur, tilgjengelege tomter og tidleg medverknad i planprosessar. Infrastruktur og tomter blir vidareført i arealdelen medan medverknad har fått eit eige målpunkt under satsingsområdet «Fornyng, forenkling og forbetring»: «Nye former for samfunnsengasjement, samskaping» (Slik vil vi ha det) og «Tidleg definering og engasjering av parter som har med saka å gjere (Slik gjer vi det).

Statens vegvesen, Region midt

Merknadane er konsentrert rundt tema folkehelse og attraktiv kommune. Folkehelse som gjennomgåande perspektiv må innarbeide mål og strategiar for trafikktrygge omgjevnader slik at barn og unge får sikker skuleveg og at det blir lett og attraktivt å røre seg ute.

Satsingsområdet «Attraktiv kommune» har ei målestjng om tilrettelegging av infrastruktur med eit strategipunkt om «Samarbeid om bruksendring / brukstilpassing av FV 662 i Julsundet med tanke på utvikling av fleire bustadareal». Dersom ein kan tolke dette som eit forsøk frå kommunen om å redusere FV 662 sin transportkapasitet, varslar Statens vegvesen at dette strir mot fylkesvegen sin transportmessige funksjon og vegeigar, Møre og Romsdal fylkeskommune, si funksjonsdeling av fylkesvegnettet. Kommunen sitt ønske om tilrettelegging for utbyggingsføremål med tosidig randutbygging (både i Julsundet og på Falkhytten) strir også mot dei «Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, transport- og arealplanlegging». Retningslinjene er tydeleg på at det skal leggjast opp til eit utbyggingsmønster som reduserer trongen for transport, fremjar miljøvenlege transportval og reduserer klimautslepp. Statens vegvesen føreset at strategiar og delmål for å nå desse måla blir diskuterte i samfunnsdelen.

Kommentar

Koplinga mellom folkehelse og trafikktrygge omgjevnader meiner vi kjem fram som ein strategi gjennom trygge skulevegar i trafikktryggingsplanen, jamfør kapittel 3.2 og strategiar for frivillig arbeid, jamfør

kapittel 3.2, 3.3 og 3.4. Folkehelse er eit gjennomgåande perspektiv i vår plan, og difor finst det mål og strategiar innafor fleire satsingsområde, jamfør dei nemnde kapitla framanfor.

Med omsyn til målsetjinga om tilrettelegging av infrastruktur og konkrete merknader til FV 662 i Julsundet har Statens vegvesen heilt korrekt oppfatta at Aukra kommune ønsker ein diskusjon om fylkesvegen gjennom denne delen av kommunen. Gjennom heile medverknadsprosessen for kommuneplanen sin samfunnsdel har innbyggjarane i Julsundet og kommunepolitikarane vore tydelege på at eit samarbeid om funksjonen til FV 662 skal vera ei prioritert oppgåve. Kommunen har alt førebudd ein slik diskusjon gjennom kommuneplanen sin arealdel der sentrumsfunksjonane både på Gossen og i Julsundet er drøfta saman med eit skisseprosjekt for avkøyringssanering og trafikksikring i Julsundet. Innbyggjarane i Julsundet har i fleire folkemøte og gjennom sine politiske representantar peika på det trafikksikringsmessige problemet vegen utgjer for lokalsamfunnet. Kva er i vegen med noko så «enkelt» som å redusere fartsgrensa frå 80 til 60 km/t? Tidstapet fram til ferja på Hollingsholmen, der den meste av trafikken skal, er på om lag eitt og eitt halvt minutt. Uttalen frå Statens vegvesen som også representerer Møre og Romsdal fylkeskommune som vegeigar, har verknad som eit politisk standpunkt med direkte konsekvens for kommunen sin rett til å planlegge for eigen befolkning og eige landareal. Kommunen må ha rett til å utfordre eit slikt standpunkt. Mål- og strategipunktet blir ståande, men er utforma som ein invitasjon til samarbeid. Dette vil vere utgangspunktet for det vidare politiske og administrative utviklingsarbeidet i Julsundet.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal (FM)

FM har delt merknaden inn i fagtema. Kvar fagtema blir kommentert i rekkefølge nedanfor.

Planfagleg

Innleiingsvis komenterer FM den planhierakiske samanhengen (som følgjer av plan- og bygningslova) og etterlyser ei meir samordna rullering av våre overordna planer. Medverknad i planprosessar blir understreka som eit sentralt tema. Utvalet av statistikkemne er kommentert å vere litt knapt og der ein gjerne kunne utdjupa kva konsekvensar og utviklingstrekk ein ser for samfunnsutviklinga slik denne kjem fram av statistikken. FM tilrår at plandokumentet mot slutten får ei oppsummering av kva satsingsområde kommunen vil prioritere. Dette som grunnlag for handlingsprogrammet (handlingsdelen til kommuneplanen), ulike fagplaner som følgjer av planstrategien og rullering av arealdelen. Vidare rår ein til ei drøfting av oppgåver og utfordringar knytt til tverrsektoriell samhandling internt i kommunen og utover mot andre aktuelle samarbeidsparter, gjerne sett i lys av kommune- og regionreforma.

Kommentar

Rådmannen er bevisst på samanhengen i plansystemet. Dette går fram av plandokumentet under punkt 1.2, og temaet har vore sentralt i medverknaden til planarbeidet frå politikarane og dei administrative leiarane.

Statistikktabellane i plandokumentet er litt omarbeidde for å gjere dei lettare lesbare og med nokre korte kommentarar på kva tala betyr, jamfør kapittel 2.1. Det er laga eit samandrag som er lagt inn i plandokumentet.

Rådmannen har ikkje tenkt at det skal gjerast ei prioritering mellom satsingsområda. Satsingsområda kom fram gjennom ein lang medverknadsprosess som val mellom langt fleire satsingsområde enn dei vi no står att med. Satsingsområda skal gjelde for ein planperiode som strekker seg over mange år. Vidareføringa til handlingsdelen og handlingsprogrammet er tenkt utført som ein utvalsprosess i samband med utarbeiding av økonomiplan og årsbudsjett. Rådmannen har då høve til å gjere «dagsaktuelle» val blant satsingsområda knytt til sentrale føringar og lokale behov på det aktuelle planleggingstidspunktet. Slik vil satsingsområda etter tur bli førebudde for gjennomføring.

Til temaet om intern og ekstern samhadling er å seie at dette finst som ulike mål og strategipunkt under fleire av satsingsområda. Kommunereforma er omtala, og eit målpunkt er at Aukra kommune tidleg skal søke å vidareføre dei interkommunale samarbeida kommunen er del av i dag.

Natur og miljøvern

FM er nøgd med at kommune har lagt stor vekt på klima som satsingsområde med tydelege mål og føringar. Dersom det finst særlege viktige naturverdiar i kommunen, ser ein gjerne at desse blir omtala og gjevne mål og retningslinjer. Det blir konkret etterspurt bevisst handling for kampen mot framande artar.

Kommentar

Kommunen har større område med kystlynghei som i forskrift til naturmangfaldslova er ein prioritert naturtype. Det er vidare ressursar i dei nære havområda, men desse er lite kartlagde. FM ber om relativt konkrete mål og strategiar knytt til dette satsingsområdet, meir konkrete enn det rådmannen ser er naturleg å ta inn i samfunnsdelen. Plandokumentet har alt to svært konkrete strategipunkt («Slik gjer vi det»): «Utarbeide klima- og miljøplan» og «Motverke attgroing av kulturlandskapet, og utrydde framande artar i offentlege parkar og anlegg». Klima- og miljøplanen er rett stad å ta inn dei konkrete satsingane som FM etterspør.

Barn og unge

FM gir positive tilbakemeldingar på satsingane kommunen vil gjere for oppvekstvilkåra for barn- og unge. Skulehelseteneste og helsestasjon for ungdom blir understreka som viktig lågterskeltilbod. Medverknad på område som er viktig for ungdom, kan ein få gjennom å engasjere ungdomsrådet, slik kommunen har som strategi, men også ved å engasjere elevråda ved skulane. FM minner om nye kompetansekrav i grunnskulen og at kommunen må førebu seg på dette. Aukra er med i eit interkommunalt samarbeid om barnevern. Barnevern er ikkje særskild nemnd i samfunnsdelen, og FM minner om det ansvaret kommunen har for tenesta gjennom det interkommunale samarbeidet.

Kommentar

Tilbakemeldingane på satsingsområdet er positive. Rådmannen viser til planstrategien for kommunen for åra 2017 – 2019 der fleire fagplanar er lista opp for utarbeiding, blant anna «Barne- og ungdomsplan» og «Barnehageplan». Barne- og ungdomsplanen hadde oppstart samstundes med samfunnsdelen og er under utarbeiding. Barnevernsspørsmål er ein naturleg del av denne planen. Tiltak innan skulehelseteneste og helsestasjon for ungdom er alt iverksette. Engasjering av elevråd blir tatt med i eitt av strategipunkta under målpunktet «Medverknad frå barn og unge».

Folkehelse, universell utforming

Kommunen har vald folkehelse som eit gjennomgåande perspektiv. Fokus på folkehelse er å finne i fleire av satsingsområda. Dette er positivt. Kommunen bør like fullt vurdere om det skal førast opp nokre spesifikke mål og strategiar for folkehelsearbeidet. Universell utforming bør også vurderast som eit gjennomgåande perspektiv som skal nemnast særskild i planen.

Kommentar

Gjennomgåande perspektiv er nemnt i plandokumentet under punkt 1.3. Rådmannen vil tydeleggjere desse perspektiva gjennom ei opplisting. Dei gjennomgåande perspektiva har grunnlag i konkrete lover og føresegner og er forpliktande for kommunane. Samfunnsdelen skal viser korleis kommunen tenkjer å løyse prioriterte oppgåver. Ikkje alle oppgåver kan ha like stort fokus til ei kvar tid, difor viser også plandokumentet kva som blir særleg lagt vekt på i denne planperioden. Samfunnstryggleik og Barn og unge er vald som gjennomgåande perspektiv. Dei gjennomgåande perspektiva som ikkje er særleg omtala er like fullt forpliktande for kommunen.

Helse, omsorg og sosial

FM held fram kvalitetsreforma «Leve hele livet» som nasjonal satsing i perioden 2019 – 2023. Aukra kommune bør innarbeide denne i samfunnsdelen blant anna for å kome i posisjon for å få prioritet innan relevante eksisterande og eventuelle nye øymerka ordningar. Sosiale skilnader kan gi uheldige utslag i høve til helse og deltaking i samfunnet. Desse utfordringane er lite omtala i planen.

Kommentar

I planstrategien er det vist til utarbeiding av ein helse og omsorgsplan. Oppstarten av denne vart meldt samstundes med samfunnsdelen, men er dessverre ikkje kome langt nok i høve til framdriftsplanen. Denne planen er tenkt å ta opp i seg dei tema som FM etterlyser, blant mange fleire.

Landbruk

Det er merknad til tema jordvern og at kommune bør setje seg eit lokale mål.

Kommentar

Jordvernet høyrer naturleg til i ein fagplan og i kommuneplanen sin arealdel. Jordvern er nemnd i eit strategipunkt under satsingsområdet «Klima og miljø», jamfør kapittel 3.9.

Samfunnstryggleik og klimatilpassing

FM ser at Aukra kommune med samfunnsdelen langt på veg oppfyller § 3 i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Det som manglar, er ein plan for oppfølging av arbeidet med samfunnstryggleik, der kommunen mellom anna følgjer opp dei strategiske vala gjennom prioritering av tiltak. Samfunnsdelen har eit mål om å oppdatere ei helskapeleg ROS- analyse kvart fjerde år. Det kan vere aktuelt å gjere revisjon oftare, og kommunen bør vurderer å endre dette målpunktet. Kommunen sin helskapelege ROS- analyse er frå 2014, og må derfor oppdaterast.

Kommentar

Samfunnsdelen har prioritert samfunnstryggleik som eit gjennomgåande perspektiv. Mål og strategiar for dette arbeidet finst under fleire av satsingsområda. I kommunen si planstrategi skal den helskapelege ROS-analysen reviderast i 2019. Strategipunktet om revisjon av ROS-analysen i samfunnsdelen blir endra til: «Utarbeide helskapeleg risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) *minst* ein gong i kvar valperiode».

Møre og Romsdal fylkeskommune (FK)

Fylkeskommunen årsakar seg for sein tilbakemelding.

Planfaglege merknader

Innleiingsvis blir det etterlyst at vedtatt planprogram ikkje var medsendt til høyringa, og at ein difor går ut frå forslaget til planprogram som tidlegare var til høyring. Plandokumentet har ingen referaser til planprogrammet eller utfordringsdokumentet som planen viser til. Plandokumentet er av visjonær karakter noko som i liten grad gjer naudsynte prioriteringar synleg og kven som har ansvar for ulike mål.

I samband med statistikkgrunnlaget etterlyser FK korleis kunnskapen herifrå påverkar det strategiske handlingsromet for kommunen. Kva med dei strukturelle endringane som oppstår med utvidinga av kommunen sitt areal vestover, kva verknad får fastlandsbandet (Kjerringsundet) for kommunen sitt samkvem med nabokommunane? Kva med Regjeringa sitt reformvedtak for kommunar og fylkeskommunar som har sett i gang ein dynamikk som gjer at det regionale biletet er i endring? Julsundet og Jendem er to lokalsamfunn som veks saman. Fylkeskommunen støtter identitetsbygging og tiltak for å knyte bygdene saman. Det bør samarbeidast om felles løysingar om funksjonsbehov og bustadbehov.

Kapitlet, Satsingsområde, mål og strategiar utgjer størstedelen av dokumentet. Sitat: «Dette [satsingsområde, mål og strategiar, vår merknad] er per definisjon dei planmessige konklusjonane som vert lagt fram til diskusjon, og som må vere eit resultat av kunnskpasinnhentinga, prosesstyringa og medverknaden. Det er ikkje utan vidare lett å sjå korleis desse tinga heng saman.» Punkt 3.1,

Gjennomgåande perspektiv starter med ei opplisting av kommunen sine verdiar, visjon og satsingsområde. Kvar kjem kommunen sine verdiar frå? Visjonen? Kva prosess ligg til grunn? Dei 8 satsingsområda, kvar er dei henta frå? Korleis er dei eit resultat av utfordringsbiletet? Det er positivt at dei gjennomgåande perspektiva har eigne mål og gjennomføringsstrategiar. Omtalen av persektiva er grei, men kunne like gjerne vore plassert innleiingsvis saman med bakgrunnsopplysingane.

Føringar for arealdelen. I diskusjonen om senterstruktur blir det ikkje konkludert med konkrete oppgåver som arealdelen må ta opp. Skal kommunen vere aktiv i bustadmarknaden? Tilrettelegging for møteplassar fortener meir presise føringar, konkret om plassering og kvalitet. Turstiar og friområde har ein brei omtale, men denne gjeld prosess og medverknad, ikkje arealbruk og ansvar for gjennomføring. Det blir etterlyst arealplanføringar for lokalisering av reiselivstilbod. Like eins føringar for lokalisering av utbyggingsområde som er avhengig av infrastruktur. FK konkluderer med at føringane for arealdelen er meir prosessuelle enn konkrete.

Miljø og klima

FK viser til at målsetjingane som kommunen held fram om å redusere transportbehov, har Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, transport- og arealplanlegging som ramme. Måla må gi konkrete og etterprøvbare føringar for framtidig arealbruk, blant anna i form av avstandar mellom bustader og sørvistilbod.

Tettstadutvikling

Aukra kommune har fått tilskott til tettstadutvikling for Falkhytten gjennom det fylkeskommunale Tettstadprogrammet (2011- 2012). Sitat: «Kommunen forventar og ønsker vekst, og har eit uttalt mål om å tilby gode bu- og oppvekstmiljø og gode tenester. Strategiske val knytt til tettstadutvikling vil vera viktig for å stuimulere til nettopp dette. Vi saknar derfor meir tydelege prioriteringar, ...». «Korleis fastlandsdelen av kommunen forhold seg til Falkhytten og Molde er vesentleg å ta stilling til når ein skal vurdere kva rolle og funksjon kommunesenteret skal ha i høve til eigen kommune og til nabokommunane.»

Samferdsel

Her viser FK til Statens vegvesen sin uttale.

Folkehelse

FK etterlyser, med vising til folkehelselova § 5, ein skriftleg oversikt over helsetilstanden hos innbyggjarane og tilhøve som kan påverke denne. Utan denne manglar kommunen eit viktig kunnskapsgrunnlag for kommuneplanen. Det er positivt at kommunen følgjer opp dei lokale funna som kom fram i arbeidet med «BarneByks». Det er relevant å peike særleg på oppfølgjingsområda. Det er positivt at resultatane frå borgarundersøkinga er med.

Kommentar

Generelt

Rådmannen merkar seg at uttalen kom seint, ein månad etter at uttalefristen var gått ut. Detaljeringsnivået i uttalen er høgt. Han har ein uttalt redaksjonskritisk profil der ein påpeikar manglande grunnlagsmateriale, manglande dokumentasjon, manglande samanhengar, for uklare mål og strategiar og for svake føringar for arealdelen. Uttalen står i kontrast til tilbakemeldingar frå andre høyringsinstansar som er meir imøtekomande. Tilrådingane om meir konkretisering går lenger enn det rådmannen kan sjå er tenleg jamført dei føringane politikarane våre har gjeve for planprosessen og også råda i Miljøverndepartementet sin vegleiar for kommuneplanprosessen – samfunnsdelen og handlingsdelen, t.d. side 22. Samfunnsdelen blir til i spenningsfeltet mellom statlege rammer gjennom lov- og forskriftsverk, økonomiske rammer og det lokalpolitiske arbeidet. Planen er ein overordna plan som viser retningar for tenesteproduksjonen og samfunnsutviklinga. Detaljutforminga blir gjort i handlingsdelen og arealdelen til kommuneplanen og i lokale fagplaner. Samfunnsdelen skal setje ei retning for detaljplanarbeidet, og slik er det Aukra kommune har lagt opp arbeidet med samfunnsdelen. Merknaden om kva verknad fastlandsambandet for Gossen vil få, om realisert, er gjeven ein kort omtale i kapittel 3.2, Attraktiv kommune.

Statistikkgrunnlag, kommunereform, Julsundet/Jendem

Val av statistikk er gjort ut frå det som er relevant for resten planen. Konsekvensar av kommunereforma er omtala der Aukra har valt å stå aleine, der kommunen får lagt til areal frå Sandøy kommune og utfordringar med reforhandlingar av interkommunale samarbeid.

Gjennomgåande perspektiv (sjå også kommentar til fylkesmannen sine merknader). Kommunen sin visjon kjem frå førre samfunnsdel (2011). Kommunen sine verdiar har utgangspunkt i eit administrativt og politisk arbeid i 2012. Satsingsområda (8) er eit resultat av planprosessen og er godkjent politisk i samband med høringa av samfunnsdelen. Plandokumentet blir supplert med korte referansar for verdiar, visjon og satsingsområde. Omtalen av det gjennomgåande perspektivet, Folkehelse, blir supplert med eitt mål og eitt strategipunkt.

Føringane for arealdelen er konkretisert der dette er mest aktuelt. Nokre satsingsområde, som til dømes Velferd og omsorg og Barn og unge har ikkje så mange kontaktpunkt arealmessig. Aukra kommune har t.d. ikkje trong for å setje av nye areal til offentlege institusjonar.

Miljø og klima

Her meiner nok rådmannen at måla er klare og fleire er konkretiserte for vidareføring i arealdelen.

Tettstadutvikling

Plandokumentet viser til tidlegare, ganske grundig, drøfting av spørsmålet i arealdelen 2016 – 2028. For Falkhytten er tettstadprogrammet følgd opp med fleire reguleringsplanar. På Julsundet er situasjonen meir ukklar, og mange gode omsyn står i strid med kvarandre, jamfør kommentaren til Statens vegvesen ovanfor. På Julsundet ser vi tydelegare enn andre stader at det å løfte arealdisponering opp på eit regionalt plan, i høve til nabokommunane Molde og Fræna, er krevjande. Samfunnsdelen speglar denne situasjonen.

Folkehelse

FK har rett i at kommunen ikkje har laga ei skriftleg framstilling av folkehelseutfordringar. Dette ligg som mål i gjeldande planstrategi og vil bli gjennomført. I planprosessen vart det gjort eit særleg grundig arbeid med satsingsområda Barn og unge og Velferd og omsorg som har føringar for arbeidet med det gjennomgåande perspektivet, Folkehelse.

Administrative konsekvensar:

Vedteken samfunnsdel legg grunnlaget for handlingsdelen / handlingsprogrammet og budsjett og økonomiplan.

Økonomiske konsekvensar:

Kostnadane for planarbeidet er dekkja innan eige budsjett.

Ingrid Husøy Rimstad
Rådmann

Gerd Nerbø
Teknisk sjef